

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף י"ג ע"א*

במקרים דלהלן התובע לחלוק, והיינו שאחד מהם יעלה לשני בדמים ולא רוצה להיות שותף, האם תביעתו תביעה או לא?

גוד או איגוד	איגוד איכא גוד ליכא ²	גוד איכא איגוד ליכא ¹	
רב יהודה	לא	לא	כן ³
רב נחמן	לא	לא	לא

האם האנשים דלהלן מותרים להנשא זה לזה? [תד"ה כופין בסופו]

ממזר/ת	נתינ/ה	
מותר	מותר	משוחרר/ת
מותר ⁴	אסור ⁵	עבד או שפחה
אסור ⁶	אסור	זכור או בהמה

¹פירוש כגון שני אחים ראובן עשיר ושמעון עני, שהניח להם אביהם מרחץ שא"א לחלוקו, ולכו"ע הם בו שותפים דרך גוד איכא, דהיינו ששמעון העני אומר לראובן קח אותו אליך ותן לי חצי מעותיו, אולם איגוד ליכא, דאינו אומר לו שהוא יקחנו ויתן לראובן חצי מעות.

²פירוש כגון עבד שהיו לו שני אדונים, והראשון שחררו, דאז רק איגוד איכא, דהיינו שהעבד אומר אני אקנה עצמי ממך ואכתוב לך שטר על חצי דמי, אבל גוד דהיינו שאתה האדון תקנה את חצי הבן חורין ליכא, דאין דמים לבן חורין, ולכך לכו"ע אילולי הטעם של תיקון העולם היו ממשיכים להיות שותפים.

³נחלקו ר"י וריצב"א בתד"ה אית, האם אחד מהם יכול לומר לחבירו אני מסכים לקנות את חלקך או למכור את חלקי רק בדמים יקרים יותר מאשר שוה חציו, לר"י יכול לומר כן [דהרי גם הוא נכנס לזה הספק דאולי ישלם יותר ממה שצריך], ולריצב"א לא יכול לומר דא"כ תמיד העשיר יסלק את העני ע"י שיעלה בדמים בסכום שלא יוכל העני לתת.

⁴אלא שלפ"י קשה דא"כ אם גם צד הבן חורין שבו וגם הצד עבדות שבו מותר בממזרת, למה נכוף את רבו לשחררו בשביל קיום מצות שבת ופריה ורביה, שישא ממזרת. ותי' התוס' דאין זו תקנה להרבות ממזרים בישראל.

⁵ואף שגם נתין הוא מפסולי קהל, ולכאורה יש להתיר לו שפחה או עבד כמו לממזר. תי' התוס' דאיסור שפחה הוא משום לא יהיה קדש, וממזר הוא מציאות של קדישות, ולכן מותר בעבד או בשפחה, משא"כ נתין שלא נולד מאיסור קדישות.

⁶ואפילו למ"ד שלומד שאיסור זכור ובהמה הוא מאיסור קדישות, וא"כ אולי יש להתיר לממזר בהם. זה אינו, דמה שהתירו הוא רק בקדישות של בני אדם והיינו זכר עם נקבה שהיא מינו, אבל לא זכור ובהמה שאין זה אותו מין איסור קדישות.

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף י"ג ע"ב

שדה שאין בה דין חלוקה ורצה אחד לחלוק באופנים הבאים,
האם שומעים לו? [להו"א דחסורי מחסרא]

טול אתה כשיעור ואני פחות	נעשה גוד או איגוד	
שומעים לו	שומעים לו	רבנן
שומעים לו	אין שומעים לו	רשב"ג

האם ומתי חולקים בכתבי הקודש?

כשרק אחד רוצה	כששניהם רוצים	
לא חולקים	לא חולקים	בכרך אחד
לא חולקים ⁸	חולקים	בשתי כריכות

כמה שיטין צריך להניח במקרים דלהלן? [תד"ה ומסיים]

סיים באמצע העמוד	סיים בסוף העמוד	
ארבע שיטין	לרש"י: ל"צ כלום לתוס': ארבע שיטין לריצב"א: אסור לסיים שם	בין חומש לחומש
ארבע שיטין	לרש"י ותוס': ל"צ כלום לריצב"א: ד' שיטין	בין נביא לנביא
שלוש שיטין	לרש"י ותוס': ל"צ כלום לריצב"א: ג' שיטין	בין נביאי תרי עשר

בבא בתרא דף י"ג סע"ב

⁷דלמסקנא שנחלקו רבנן ורשב"ג בטול אתה כשיעור ואני פחות שלרשב"ג לא יכול לכפותו לקבל מתנה או לשלם את הפרש הדמים, ולרבנן כן, אין ראייה כלל מה סברתם בגוד או איגוד.

⁸ואפילו למאן דאית ליה גוד או איגוד לא חולקים, כיון שמייירי שאין הכריכות אותו דבר אלא זה תורה וזה נביאים, וא"כ שניהם צריכים לכל אחד מהן, והוא כמו הדין דלקמן דשתי שפחות שאחת מבשלת ואחת אורגת ששתיהן צריכות לכל אחד, שלכו"ע לא אמרינן בהם גוד או איגוד לענין לחולקם, ר"ל שאחד יכול אחת מהן והשני את השניה, אלא או שיהיו שותפים בשתיהם או שאחד יכול את שתיהן ויעלה דמים לחבירו.

ואף שכאן בסוגיא רצתה הגמ' לומר שלמ"ד דאמרינן גוד או איגוד יחלקו את שתי הכריכות ביניהם. זה דוקא לפי ההו"א שחשבו שדברי שמואל שחולקים אפי' כשאחד רוצה, ואיה"נ יכלה הגמ' לדחות ולומר דלטעמך גם למ"ד גוד או איגוד לא חולקים כששניהם צריכים לזה ולזה, [תד"ה ואי].

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

כמה קלף יניח חלק בראש תנ"ך⁹ ובסופו? [תד"ה ועושה]

בסופו	בראשו	
לגול היקף	לגול עמוד	רש"י ¹⁰
לגול עמוד	לגול היקף	ר"י ¹¹
במדביק תנ"ך : לגול היקף בלא מדביק : לגול עמוד	במדביק תנ"ך : לגול עמוד בלא מדביק : לגול היקף	רשב"א ¹²

⁹ אולם בס"ת לבד זה מחלוקת ר"י ורב אשי לקמן בדף י"ד ע"א.

¹⁰ שיטת רש"י דכל הספרים נגללין מתחילתן לסופן, וכן פירש ג"כ לקמן בדף י"ד רע"ב בספר עזרה שלתחילתו הוא נגלל, היינו מתחילתו לסופו.

¹¹ כן גירסתו בסוגייתו, וס"ל דכל הספרים נגללים מסופן לתחילתו, וכן מפורש גם במסכת סופרים.

¹² ס"ל כר"י, אולם מקיים גירסת רש"י ומעמידה דוקא במדביק תנ"ך, דאז אין נכון לעשות עמוד בסופו ולגלול מסופו לתחילתו, היות שאז נראה כאילו התורה היא השומרת לנביאים, ולכך במדביק תנ"ך עושה להיפך בתחילתו משאיר כדי לגול עמוד ובסופו כדי לגול היקף, וגוללו מתחילתו לסופו כדי שתהיה תורה מבפנים ונביאים וכתובים מבחוץ.